

**Міжнародний комерційний
арбітражний суд
при Торгово-промисловій палаті
України**

вул. Велика Житомирська, 33, 01601, м. Київ, МСП, Україна
телефон: +38 (044) 586-51-87 (секретаріат)
факс: +38 (044) 584-28-27
e-mail: icac@uccl.org.ua
<http://www.uccl.org.ua>

Розрахунковий рахунок Торгово-промислової палати України:
у гривнях - 260020128332, валютний - 260020128332/840,
у російських рублях - 260020128332/810 в Укресімбанку, м. Київ,
МФО 322313, код ЗКПО 00016934

Київ 2017

**АРБІТРАЖНЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ,
РЕКОМЕНДОВАНЕ МІЖНАРОДНИМ КОМЕРЦІЙНИМ АРБІТРАЖНИМ
СУДОМ ПРИ
ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВІЙ ПАЛАТІ УКРАЇНИ
ДЛЯ ВКЛЮЧЕННЯ ДО ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ДОГОВОРІВ**

«Усі спори, розбіжності чи вимоги, які виникають із цього договору або у зв'язку з ним, зокрема, щодо його тлумачення, виконання, порушення, припинення чи недійсності, підлягають вирішенню у Міжнародному комерційному арбітражному суді при Торгово-промисловій палаті України згідно з його Регламентом».

Сторони можуть також вказати матеріальне право, яким регулюватиметься їхній договір, визначити кількість арбітрів (один чи три), місце проведення та мову арбітражного розгляду.

Можуть бути використані такі положення:

«Правом, яке регулює цей договір, є матеріальне право _____».
/країни/

«Арбітражний суд складається з _____».
/одноособового (або трьох) арбітра (арбітрів)/

«Місцем проведення засідання Арбітражного суду є _____».
/місто/

«Мовою /мовами/ арбітражного розгляду є _____».
/українська, російська або інша/

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖНИЙ СУД
ПРИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВІЙ ПАЛАТІ УКРАЇНИ**

1. Міжнародний комерційний арбітражний суд є самостійною постійно діючою арбітражною установою (третейським судом), що здійснює свою діяльність згідно з Законом України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

Торгово-промислова палата України затверджує Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду, порядок обчислення арбітражного збору, ставки гонорарів арбітрів та інших витрат суду, сприяє його діяльності.

2. До Міжнародного комерційного арбітражного суду можуть за угодою сторін передаватися на вирішення:

- спори з договірних та інших цивільно-правових відносин, які виникають при здійсненні зовнішньоторговельних та інших видів міжнародних економічних зв'язків, якщо комерційне підприємство хоча б однієї із сторін спору знаходиться за кордоном, а також:

- спори підприємств з іноземними інвестиціями і міжнародних об'єднань та організацій, створених на території України, між собою, спори між їх учасниками, а так само їх спори з іншими суб'єктами права України.

Зовнішньоекономічні відносини, спори з яких можуть бути передані на вирішення Міжнародного комерційного арбітражного суду, стосуються, зокрема, відносин купівлі-продажу (поставки) товарів, виконання робіт, надання послуг, обміну товарами та/чи послугами, перевезення вантажів і пасажирів, торгового представництва і посередництва, оренди (лізингу), науково-технічного обміну, обміну іншими наслідками творчої діяльності, спорудження промислових та інших об'єктів, ліцензійних операцій, інвестицій, кредитно-розрахункових операцій, страхування, спільного підприємництва та інших форм промислової і підприємницької кооперації.

3. Міжнародний комерційний арбітражний суд приймає до свого розгляду також спори, віднесені до його юрисдикції в силу міжнародних договорів України.

4. Рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду виконуються сторонами добровільно у встановлені ним строки. Якщо строк виконання в рішенні не зазначено, воно підлягає негайному виконанню. Не виконані в строк рішення виконуються відповідно до закону і міжнародних договорів.

5. По справах, що підлягають розгляду в Міжнародному комерційному арбітражному суді, голова суду може на прохання сторони встановити розмір і форму забезпечення вимоги.

6. Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України має печатку із своїм найменуванням українською й англійською мовами та зображенням меча і терезів правосуддя.

**РЕГЛАМЕНТ
МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖНОГО СУДУ
ПРИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВІЙ ПАЛАТІ УКРАЇНИ**

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Загальні положення

§ 1. Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України

§ 2. Компетенція МКАС

Стаття 1. Спори, які розглядаються МКАС

Стаття 2. Правові підстави для передачі спору на розгляд МКАС

Стаття 3. Заява про відсутність у МКАС компетенції

Стаття 4. Встановлення розміру та форми забезпечення позову

РОЗДІЛ II. Організація МКАС

Стаття 5. Арбітри

Стаття 6. Президія МКАС

Стаття 7. Голова МКАС та його заступники

Стаття 8. Секретаріат МКАС

РОЗДІЛ III. Арбітражне провадження

§ 1. Загальні положення

Стаття 9. Загальні засади арбітражного розгляду

Стаття 10. Місце арбітражу

Стаття 11. Мова арбітражного розгляду

Стаття 12. Конфіденційність

Стаття 13. Строк розгляду справи

Стаття 14. Застосовуване право

Стаття 15. Подання та надсилання документів під час арбітражного розгляду

Стаття 16. Арбітражні збори та витрати

§ 2. Порушення арбітражного провадження

Стаття 17. Порушення провадження у справі

Стаття 18. Зміст позовної заяви

Стаття 19. Усунення недоліків

Стаття 20. Пропозиція сплатити арбітражний збір та призначити арбітра

§ 3. Початок арбітражного розгляду

Стаття 21. Надсилання позовних матеріалів відповідачу

Стаття 22. Зміст відзиву відповідача на позовну заяву

Стаття 23. Надсилання відзиву відповідача позивачу

Стаття 24. Зустрічний позов та вимога з метою зарахування

Стаття 25. Витребування додаткових документів та пояснень

§ 4. Склад Арбітражного суду

- Стаття 26. Кількісний склад
- Стаття 27. Порядок формування складу Арбітражного суду
- Стаття 28. Незалежність та неупередженість арбітрів
- Стаття 29. Призначення арбітра Президентом Торгово-промислової палати України
- Стаття 30. Відвід арбітра
- Стаття 31. Припинення повноважень арбітра з інших причин
- Стаття 32. Заміна арбітра

§ 5. Підготовка справи до арбітражного розгляду

- Стаття 33. Перевірка стану підготовки справи до розгляду
- Стаття 34. Повідомлення про слухання справи

§ 6. Арбітражний розгляд справи

- Стаття 35. Процедура арбітражного розгляду
- Стаття 36. Відмова від права на заперечення
- Стаття 37. Усне слухання
- Стаття 38. Неявка сторони
- Стаття 39. Розгляд справи на підставі письмових матеріалів
- Стаття 40. Зміна чи доповнення позовних вимог або заперечень щодо позову
- Стаття 41. Подання документів
- Стаття 42. Докази
- Стаття 43. Участь третіх осіб
- Стаття 44. Експерти
- Стаття 45. Відкладення розгляду справи
- Стаття 46. Перерва в арбітражному розгляді
- Стаття 47. Призупинення арбітражного розгляду

§ 7. Завершення арбітражного розгляду

- Стаття 48. Арбітражне рішення і постанова про припинення арбітражного розгляду
- Стаття 49. Винесення арбітражного рішення
- Стаття 50. Арбітражне рішення на узгоджених умовах
- Стаття 51. Окреме арбітражне рішення
- Стаття 52. Надсилання рішення сторонам
- Стаття 53. Виправлення і роз'яснення арбітражного рішення
- Стаття 54. Винесення додаткового рішення
- Стаття 55. Постанова про припинення арбітражного розгляду
- Стаття 56. Припинення повноважень складу Арбітражного суду

РОЗДІЛ IV. Виконання арбітражного рішення

- Стаття 57. Сила арбітражного рішення
- Стаття 58. Визнання і примусове виконання арбітражного рішення

РОЗДІЛ V. Заключні положення

- Стаття 59. Дія Регламенту МКАС

ДОДАТОК. Положення про арбітражні збори та витрати

Затверджено рішенням Президії
Торгово-промислової палати України
№ 18(1) від 17 квітня 2007 року,
із змінами, внесеними Рішеннями Президії
Торгово-промислової палати України
№ 24(6) від 25 жовтня 2012 року,
№ 38(1) від 24 квітня 2014 року

РЕГЛАМЕНТ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖНОГО СУДУ ПРИ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВІЙ ПАЛАТІ УКРАЇНИ

РОЗДІЛ I. Загальні положення

§ 1. Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України

1. Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України (далі - МКАС) є самостійною постійно діючою арбітражною установою (третейським судом), що здійснює свою діяльність згідно з Законом України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 року, Положенням про Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України та цим Регламентом.

2. МКАС має печатку із своїм найменуванням українською й англійською мовами та зображенням меча і терезів правосуддя.

3. Місцезнаходженням МКАС є місто Київ, Україна.

§ 2. Компетенція МКАС

Стаття 1. Спори, які розглядаються МКАС

1. До МКАС за угодою сторін можуть передаватися:

спори з договірних та інших цивільно-правових відносин, що виникають при здійсненні зовнішньоторговельних та інших видів міжнародних економічних зв'язків, якщо комерційне підприємство хоча б однієї із сторін знаходиться за кордоном;

спори підприємств з іноземними інвестиціями і міжнародних об'єднань та організацій, створених на території України, між собою, спори між їхніми учасниками, а так само їхні спори з іншими суб'єктами права України.

До компетенції МКАС відносяться, зокрема, спори, які впливають з відносин торгового характеру, включаючи такі угоди і не обмежуючись ними: купівля-продаж (поставка) товарів, виконання робіт, надання послуг, обмін товарами та/або послугами, перевезення вантажів та пасажирів, торгове представництво і посередництво, оренда (лізинг), науково-

технічний обмін, обмін іншими результатами творчої діяльності, будівництво промислових та інших об'єктів, ліцензійні операції, інвестиції, кредитно-розрахункові операції, страхування, спільне підприємництво та інші форми промислової і підприємницької кооперації.

2. МКАС приймає до розгляду також спори, віднесені до його юрисдикції в силу міжнародних договорів.

Стаття 2. Правові підстави для передачі спору на розгляд МКАС

1. МКАС приймає до свого розгляду спори за наявності письмової угоди (домовленості) сторін про передачу йому всіх або певних спорів, які виникли або можуть виникнути між ними у зв'язку з будь-якими конкретними правовідносинами, незалежно від того, мають вони договірний характер чи ні. Арбітражна угода може бути укладена у вигляді арбітражного застереження в договорі або у вигляді окремої угоди.

Арбітражна угода укладається в письмовій формі. Угода вважається укладеною в письмовій формі, якщо вона міститься в документі, підписаному сторонами, або укладена шляхом обміну листами, повідомленнями по телетайпу, телеграфу, факсу або з використанням інших засобів зв'язку, що забезпечують фіксацію такої угоди, а також шляхом обміну позовною заявою та відзивом на позов, в яких одна із сторін стверджує наявність арбітражної угоди, а інша проти цього не заперечує. Посилання в угоді на документ, що містить арбітражне застереження, є арбітражною угодою за умови, що угода укладена в письмовій формі і це посилання є таким, що робить згадане застереження частиною угоди.

Арбітражне застереження, що є частиною договору, повинно трактуватися як угода, яка не залежить від інших умов договору. Винесення рішення складом Арбітражного суду про недійсність договору не тягне за собою в силу закону недійсність арбітражного застереження.

2. Питання про наявність правових підстав для пред'явлення позову до МКАС вирішує голова МКАС при прийнятті справи до провадження. Якщо очевидно, що розгляд пред'явленого позову не відноситься до компетенції МКАС, позовні матеріали повертаються без розгляду.

Стаття 3. Заява про відсутність у МКАС компетенції

1. Питання про компетенцію МКАС у кожній конкретній справі вирішує склад Арбітражного суду, який розглядає спір.

2. Заяву про відсутність у МКАС компетенції може бути зроблено не пізніше подання заперечень щодо позову. Призначення стороною арбітра або її участь у призначенні арбітра не позбавляє сторону права зробити таку заяву.

Заява про те, що МКАС перевищує межі своєї компетенції, повинна бути зроблена, як тільки питання, яке, на думку сторони, виходить за ці межі, буде поставлене під час арбітражного розгляду.

3. Склад Арбітражного суду може винести постанову щодо заяви, зазначеної в пункті 2 цієї статті, або як з питання попереднього характеру, або в рішенні щодо суті спору. Якщо склад Арбітражного суду винесе постанову про наявність компетенції МКАС як з питання попереднього характеру, будь-яка сторона може протягом 30 днів після отримання цієї постанови оспорити її шляхом звернення з клопотанням про її скасування до Шевченківського районного суду м. Києва, рішення якого з цього питання не підлягає ніякому оскарженню; поки таке прохання чекає на своє вирішення, склад Арбітражного суду може продовжити розгляд та винести арбітражне рішення.

Стаття 4. Встановлення розміру та форми забезпечення позову

1. Голова МКАС, а після сформування складу Арбітражного суду – склад Арбітражного суду, на прохання будь-якої сторони, якщо визнає таке прохання обґрунтованим, може встановити розмір та форму забезпечення позову.

2. Постанова МКАС про встановлення розміру та форми забезпечення позову є обов'язковою для сторін і діє до винесення остаточного арбітражного рішення.

3. Звернення сторони до державного суду до або під час арбітражного розгляду з проханням про вжиття заходів щодо забезпечення позову та винесення судом ухвали про вжиття таких заходів не є несумісними з арбітражною угодою.

РОЗДІЛ II. Організація МКАС

Стаття 5. Арбітри

1. Арбітрами можуть бути особи, призначені сторонами з дотриманням умов цього Регламенту, або особи, призначені Президентом Торгово-промислової палати України.

2. Президія Торгово-промислової палати України за поданням Президії МКАС затверджує Рекомендаційний список арбітрів строком на 5 років, до якого можуть бути включені як громадяни України, так і громадяни інших держав та особи без громадянства, які володіють необхідними спеціальними знаннями в галузі вирішення спорів, віднесених до компетенції МКАС.

У Рекомендаційному списку арбітрів зазначаються ім'я та прізвище арбітра, його постійне місце проживання (місто, країна), освіта, спеціальність, вчений ступінь (звання), посада, місце роботи та інші відомості за рішенням Президії МКАС.

Стаття 6. Президія МКАС

1. До складу Президії МКАС входять за посадою голова МКАС та два його заступники, а також чотири члени, які призначаються Президією Торгово-промислової палати України строком на 5 років з числа осіб, включених до Рекомендаційного списку арбітрів МКАС. Головою Президії МКАС є голова МКАС.

2. Президія МКАС здійснює функції, віднесені до її компетенції цим Регламентом, аналізує арбітражну практику, розглядає питання розповсюдження інформації про діяльність МКАС, міжнародних зв'язків та інші питання діяльності МКАС.

Президія МКАС подає на затвердження Президії Торгово-промислової палати України Рекомендаційний список арбітрів та пропозиції щодо внесення до нього змін.

3. Чотири члени Президії МКАС складають кворум. Рішення Президії МКАС приймаються простою більшістю голосів. За рівної кількості голосів голос голови Президії МКАС є вирішальним.

Рішення Президії МКАС оформляються протоколом, який підписується головою Президії МКАС та секретарем Президії МКАС.

4. У невідкладних випадках рішення Президії МКАС можуть прийматися шляхом опитування її членів з подальшою фіксацією результатів опитування в протоколі.

5. Функції секретаря Президії МКАС здійснює генеральний секретар МКАС, який бере участь у засіданнях Президії МКАС з правом дорадчого голосу.

6. Члени Президії МКАС утримуються від участі в обговоренні і прийнятті Президією МКАС рішень з питань, що стосуються арбітражних розглядів, в яких вони беруть участь.

7. Президія МКАС може передати частину своїх функцій голові МКАС.

Стаття 7. Голова МКАС та його заступники

1. Голова МКАС і два його заступники призначаються Президією Торгово-промислової палати України строком на 5 років.

2. Голова МКАС організовує діяльність МКАС, здійснює функції, передбачені цим Регламентом, представляє МКАС в Україні та за кордоном.

3. Функції заступників голови МКАС визначаються головою МКАС. У разі відсутності голови МКАС його функції здійснює один із заступників за призначенням голови МКАС.

Стаття 8. Секретаріат МКАС

1. Секретаріат МКАС здійснює функції, необхідні для забезпечення діяльності МКАС згідно з цим Регламентом. Все листування МКАС зі сторонами у справі здійснюється через секретаріат.

Секретаріат очолює генеральний секретар, який організовує діловодство і здійснює інші передбачені Регламентом функції. Генеральний секретар має двох заступників. У разі відсутності генерального секретаря його функції здійснює один із заступників за призначенням голови МКАС.

2. Генеральний секретар МКАС призначається Президентом Торгово-промислової палати України за поданням Президії МКАС. Генеральним секретарем призначається особа, яка має вищу юридичну освіту.

3. Працівники секретаріату МКАС призначаються Президентом Торгово-промислової палати України за поданням голови МКАС.

4. Секретаріат МКАС під час здійснення покладених на нього функцій керується цим Регламентом і підпорядковується голові МКАС.

5. У будь-якій справі, що розглядається МКАС, голова МКАС, з урахуванням конкретних обставин справи, може на прохання складу Арбітражного суду призначити доповідача з числа працівників секретаріату МКАС, який бере участь у засіданнях Арбітражного суду.

РОЗДІЛ III. Арбітражне провадження

§ 1. Загальні положення

Стаття 9. Загальні засади арбітражного розгляду

1. Арбітражний розгляд здійснюється на засадах змагальності та рівності сторін. До сторін повинно бути рівне ставлення, і кожній стороні повинні бути надані всі можливості для викладення своєї позиції.

2. Сторони можуть вести свої справи в МКАС та брати участь в арбітражному розгляді як безпосередньо, так і через належним чином уповноважених представників.

3. Сторони та їхні представники повинні сумлінно користуватися наданими ним процесуальними правами, не допускати зловживання ними та дотримуватися установлених строків.

Стаття 10. Місце арбітражу

1. Місцем арбітражу є місто Київ, Україна.

2. Сторони можуть домовитися про проведення слухань поза місцем знаходження МКАС. У такому випадку всі додаткові витрати, пов'язані з проведенням слухань, покладаються на сторони.

3. Склад Арбітражного суду, який розглядає спір, може, після узгодження із сторонами, провести слухання поза місцем знаходження МКАС в іншому місці, яке він вважає належним для проведення консультацій між арбітрами, заслуховування свідків, експертів чи представників сторін або для огляду товарів, іншого майна чи документів.

Стаття 11. Мова арбітражного розгляду

1. Арбітражний розгляд проводиться українською або російською мовами.

2. Сторони можуть на свій розсуд домовитися про мову чи мови, які використовуватимуться в арбітражному розгляді.

У разі відсутності такої домовленості МКАС визначає мову чи мови, які використовуватимуться під час розгляду справи. Така домовленість або визначення, якщо в них не обумовлено інше, стосуються будь-якої письмової заяви сторони, будь-якого слухання справи та будь-якого арбітражного рішення, постанови чи іншого повідомлення МКАС.

3. МКАС вправі вимагати, щоб будь-які заяви і документальні докази супроводжувалися перекладом мовою чи мовами, про які домовилися сторони або які визначені МКАС.

4. На прохання сторони та за її рахунок МКАС може забезпечити її послугами перекладача під час усного слухання справи.

Стаття 12. Конфіденційність

1. Голова МКАС, його заступники, арбітри та секретаріат зобов'язані дотримуватися конфіденційності щодо інформації, яка стала їм відома, про спори, які розглядаються в МКАС.

Стаття 13. Строк розгляду справи

1. МКАС має право у разі необхідності продовжувати встановлені ним строки для виконання сторонами тих чи інших процесуальних дій.

2. Строк розгляду справи не повинен перевищувати 6 місяців з дня утворення складу Арбітражного суду. Президія МКАС за мотивованим зверненням складу Арбітражного суду або однієї з сторін у випадку необхідності має право продовжити цей строк.

Стаття 14. Застосовуване право

1. Склад Арбітражного суду вирішує спори згідно з тими нормами права, які сторони обрали як такі, що застосовуватимуться до суті спору. Будь-яка вказівка на право чи систему права тієї чи іншої держави повинна тлумачитися як така, що безпосередньо відсилає до матеріального права цієї держави, а не до її колізійних норм.

2. У разі відсутності якої-небудь вказівки сторін склад Арбітражного суду застосовує право, визначене згідно з колізійними нормами, які він вважає застосовними.

3. Склад Арбітражного суду приймає рішення *ex aequo et bono*, або як «дружній посередник», лише в тому випадку, коли сторони прямо уповноважили його на це.

4. В усіх випадках склад Арбітражного суду приймає рішення згідно з умовами договору, міжнародних конвенцій і з урахуванням торгових звичаїв, що стосуються даного договору.

Стаття 15. Подання та надсилання документів під час арбітражного розгляду

1. Усі документи, які стосуються порушення і здійснення арбітражного розгляду, повинні подаватися сторонами до МКАС не менше ніж у трьох примірниках (з відповідним збільшенням кількості примірників у разі участі в спорі декількох позивачів чи відповідачів).

2. Усі документи, які подаються однією із сторін до МКАС, повинні бути передані МКАС іншій стороні, якщо тільки ці документи не були передані під час арбітражного розгляду самою цією стороною іншій стороні під розписку.

Сторонам також повинні бути передані висновки експертів та інші документи і докази, на яких може ґрунтуватися арбітражне рішення

3. Своєчасне надсилання сторонам усіх документів у справі забезпечується секретаріатом МКАС.

Секретаріат МКАС здійснює листування у справі та надсилає документи за адресою сторони чи її представника, як це зазначено або стороною, якій документи надсилаються, або іншою стороною. Документи, надіслані та вручені представнику сторони, вважаються надісланими та врученими самій стороні.

Сторони зобов'язані негайно повідомляти МКАС про зміну раніше вказаних адрес.

4. Позовна заява, відзив на позов, повістка, арбітражне рішення, постанова і ухвала надсилаються стороні рекомендованим листом з повідомленням про вручення або кур'єрською поштою, або вручаються її повноважному представнику особисто під розписку. Відправлення кореспонденції кур'єрською поштою здійснюється МКАС на прохання будь-якої сторони та за її рахунок.

Усі інші документи та повідомлення можуть надсилатися звичайним листом, шляхом факсимільної передачі, телеграмою, електронною поштою чи будь-яким іншим способом зв'язку, що підтверджує факт відправлення, або вручатися особисто під розписку.

5. Будь-яке письмове повідомлення вважається отриманим, якщо воно доставлене стороні (її повноважному представнику) особисто або на її комерційне підприємство, за її постійним місцем проживання або поштовою адресою. Якщо останні не можуть бути встановлені шляхом розумного наведення довідок, письмове повідомлення вважається отриманим стороною, якщо воно надіслане за останнім відомим місцезнаходженням комерційного підприємства, постійним місцем проживання або за поштовою адресою рекомендованим листом або будь-

яким іншим чином, який передбачає реєстрацію спроби доставки цього повідомлення. Повідомлення вважається отриманим в день такої доставки.

Стаття 16. Арбітражні збори та витрати

1. При поданні позовної заяви до МКАС позивач повинен сплатити реєстраційний збір. До сплати реєстраційного збору позов не вважається поданим. Сплачений реєстраційний збір по поданому позову поверненню не підлягає.

2. По кожній прийнятій до провадження МКАС справі позивач повинен сплатити арбітражний збір, до суми якого зараховується сплачений позивачем реєстраційний збір. До сплати арбітражного збору в повному обсязі справа залишається без руху.

3. Порухення порядку та строку сплати арбітражного збору і відшкодування витрат МКАС може мати наслідком призупинення або припинення арбітражного розгляду. Постанова про призупинення або припинення арбітражного розгляду у справі в таких випадках виноситься головою МКАС.

4. Розмір реєстраційного та арбітражного зборів, порядок обчислення, сплати та розподілу арбітражного збору між сторонами, а також порядок покриття інших витрат, пов'язаних з арбітражним розглядом, встановлюються Положенням про арбітражні збори та витрати, яке є невід'ємною частиною цього Регламенту (додається).

5. Положення про арбітражні збори та витрати, а також ставки гонорарів арбітрів затверджуються Президією Торгово-промислової палати України.

§ 2. Порухення арбітражного провадження

Стаття 17. Порухення провадження у справі

1. Ровадження у справі порушується постановою голови МКАС про прийняття справи до провадження після подання до МКАС належним чином оформленої позовної заяви, оплаченої реєстраційним збором згідно з Положенням про арбітражні збори та витрати.

2. нем подання позовної заяви вважається день її вручення МКАС, а в разі відправлення позовної заяви поштою – дата штемпеля на конверті поштового відомства місця відправлення.

3. Якщо є очевидним, що розгляд поданого позову не належить до компетенції МКАС, позовні матеріали повертаються позивачу без розгляду протягом 10 днів.

4. У випадку, коли позивач наполягає на прийнятті позову до провадження МКАС і направленні відповідачу позовних матеріалів, посиляючись на наявність домовленості між сторонами про компетенцію МКАС, голова МКАС може, не вирішуючи наперед питання про

допустимість заперечень щодо існування, дійсності чи обсягу арбітражної угоди, прийняти справу до провадження МКАС. У такому разі питання про юрисдикцію МКАС остаточно вирішується складом Арбітражного суду.

Стаття 18. Зміст позовної заяви

1. Позовна заява повинна містити:

- найменування МКАС;
- повне найменування сторін, їхні поштові адреси (мовою країни адресата чи англійською мовою), номери телефонів та факсів; банківські реквізити позивача;
- зазначення ціни позову;
- обґрунтування компетенції МКАС;
- вимоги позивача;
- виклад фактичних обставин, на яких ґрунтуються позовні вимоги;
- зазначення доказів, які підтверджують позов;
- обґрунтування позовних вимог із врахуванням застосовуваних норм права;
- розрахунок сум, які стягуються чи оспорюються;
- перелік документів, що додаються до позовної заяви.

2. Позивач може посилатися у позовній заяві на документи чи інші докази, які він надасть МКАС згодом.

3. Позовна заява підписується повноважною особою з документальним підтвердженням її повноважень.

4. До позовної заяви додаються:

- копії позовної заяви та доданих до неї документів для відповідача/відповідачів/ та складу Арбітражного суду;
- документи, які підтверджують обставини, на яких ґрунтуються позовні вимоги;
- доказ сплати реєстраційного збору.

Стаття 19. Усунення недоліків позовної заяви

1. Якщо позовну заяву подано без дотримання вимог, передбачених пунктом 1 статті 17 та статтею 18 цього Регламенту, МКАС пропонує позивачу усунути виявлені недоліки протягом 30 днів з часу отримання пропозиції.

2. Якщо позовна заява містить вимоги, які впливають з декількох договорів, вона приймається до розгляду тільки за наявності арбітражної угоди, яка охоплює ці вимоги, і за умови, що виконання зобов'язань за цими договорами не можна роз'єднати в окремі позови. В іншому випадку МКАС пропонує позивачу роз'єднати позовні вимоги та подати окремі позови по кожному з договорів.

3. До усунення недоліків позовні матеріали залишаються без руху, а в разі невиконання позивачем пропозиції МКАС у встановлений строк арбітражний розгляд припиняється.

Стаття 20. Пропозиція сплатити арбітражний збір та призначити арбітра

1. Після отримання належним чином оформленої позовної заяви генеральний секретар МКАС надсилає позивачу постанову про прийняття справи до провадження, Регламент, Рекомендаційний список арбітрів та повідомляє суму арбітражного збору, яку позивач повинен сплатити на рахунок Торгово-промислової палати України протягом 30 днів з часу отримання пропозиції.

Невиконання позивачем пропозиції щодо сплати арбітражного збору у 30-денний строк з часу отримання повідомлення є підставою для припинення арбітражного розгляду.

2. Одночасно генеральний секретар МКАС пропонує позивачу у зазначений в пункті 1 цієї статті строк, залежно від умов арбітражної угоди, повідомити МКАС ім'я та прізвище призначеного ним арбітра або надати докази вжиття заходів щодо погодження з відповідачем кандидатури одноособового арбітра.

§ 3. Початок арбітражного розгляду

Стаття 21. Надсилання позовних матеріалів відповідачу

1. Після отримання належним чином оформленої позовної заяви та після повної сплати позивачем арбітражного збору генеральний секретар МКАС протягом 10 днів надсилає відповідачу копії позовних матеріалів, Регламент та Рекомендаційний список арбітрів.

2. Одночасно генеральний секретар пропонує відповідачу в 30-денний строк з часу отримання ним позовних матеріалів і документів МКАС повідомити МКАС, залежно від умов арбітражної угоди, ім'я та прізвище призначеного ним (або погодженого з позивачем одноособового) арбітра та подати в 3-х примірниках свої письмові пояснення (відзив на позовну заяву) і всі документи, які підтверджують заперечення щодо позову.

3. На прохання відповідача строк для подання додаткових документів може бути продовжено, але не більше, ніж на один місяць.

Стаття 22. Відзив на позовну заяву

1. У відзиві відповідача на позовну заяву вказується:

- повне найменування, поштова адреса, номери телефонів, факсів відповідача;

- заява відповідача про визнання або заперечення проти позовних вимог;

- виклад фактичних обставин, на яких ґрунтується позиція відповідача;

- докази, які підтверджують ці обставини;

- обґрунтування позиції відповідача з урахуванням застосовуваних норм права;

- перелік документів, які додаються до відзиву на позовну заяву.

2. Відзив на позовну заяву підписується повноважною особою з документальним підтвердженням її повноважень.

Стаття 23. Надсилання відзиву відповідача позивачу

1. Відзив на позовну заяву та будь-які інші подані відповідачем заяви, клопотання чи документи надсилаються генеральним секретарем МКАС позивачу для надання останньому можливості прокоментувати їх по суті.

Стаття 24. Зустрічний позов та вимога з метою зарахування

1. У строк, зазначений в пункті 2 статті 21 цього Регламенту, відповідач має право подати зустрічний позов або заявити вимогу з метою зарахування за наявності арбітражної угоди, яка охоплює такий позов чи вимогу нарівні з вимогами за первинним позовом.

2. До зустрічного позову, який повинен бути взаємопов'язаним із первинним, пред'являються ті ж вимоги, що й до первинного позову. Зустрічна позовна заява повинна відповідати вимогам статті 18 цього Регламенту.

3. Якщо внаслідок невиправданої затримки відповідачем подання зустрічного позову або вимоги з метою зарахування арбітражний розгляд затягується, на відповідача за рішенням складу Арбітражного суду може бути покладено відшкодування додаткових витрат МКАС та іншої сторони.

Склад Арбітражного суду може залишити без розгляду поданий зустрічний позов або вимогу з метою зарахування з огляду на затримку вирішення спору.

Стаття 25. Витребування додаткових документів та пояснень

1. Генеральний секретар МКАС може запитати у сторін додаткову інформацію стосовно будь-яких поданих ними письмових заяв, а також витребувати додаткові документи.

2. У разі неотримання запитованої інформації (зокрема, відомостей про точну поштову адресу відповідача) чи документів, голова МКАС може прийняти рішення про припинення арбітражного розгляду.

§ 4. Склад Арбітражного суду

Стаття 26. Кількісний склад

1. Сторони можуть за власним розсудом визначити кількість арбітрів, в тому числі одного. В разі відсутності угоди сторін про кількість арбітрів призначаються три арбітри. Арбітр чи арбітри, які розглядають справу, незалежно від їхньої кількості, іменуються під час розгляду справи складом Арбітражного суду.

2. Жодна особа не може бути позбавлена права виступати арбітром через її громадянство, якщо сторони не домовилися про інше.

Стаття 27. Порядок формування складу Арбітражного суду

1. Арбітри згідно з цим Регламентом обираються сторонами або призначаються Президентом Торгово-промислової палати України.

2. Сторони можуть за власним розсудом узгодити процедуру призначення арбітра чи арбітрів за умови дотримання положень цього Регламенту.

У разі відсутності такої угоди:

- при арбітражі з трьома арбітрами кожна сторона призначає одного арбітра, і двоє призначених таким чином арбітрів призначають третього арбітра – голову складу Арбітражного суду у даній справі; якщо сторона не призначить арбітра протягом 30 днів після отримання повідомлення МКАС про це або якщо два арбітри протягом 30 днів з моменту їхнього призначення не домовляться про призначення третього арбітра, арбітр згідно з пунктом 3 статті 11 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» призначається Президентом Торгово-промислової палати України;

- при арбітражі з одноособовим арбітром, якщо сторони не домовилися про призначення арбітра, арбітр згідно з пунктом 3 статті 11 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» призначається Президентом Торгово-промислової палати України.

3. Якщо в спорі беруть участь кілька позивачів чи кілька відповідачів, то при колегіальному розгляді спору як позивачі, так і відповідачі повинні спільно призначити по одному арбітру. Якщо будь-яка із сторін не здійснює зазначеного спільного призначення арбітра в 30-денний строк після отримання повідомлення МКАС про це, арбітр призначається Президентом Торгово-промислової палати України.

Стаття 28. Незалежність та неупередженість арбітрів

1. Арбітри незалежні та неупереджені під час вирішення спору. Вони не є представниками сторін.

2. Особа, якій запропоновано прийняти призначення в якості арбітра, зобов'язана повідомити МКАС про будь-які обставини, які можуть викликати обґрунтовані сумніви щодо її неупередженості та незалежності під час розгляду конкретного спору. Арбітр повинен негайно довести до відома МКАС і сторін про будь-яку таку обставину, якщо вона стає йому відома згодом під час арбітражного розгляду.

3. Особа, яка приймає на себе функції арбітра, заповнює та підписує заяву, форма якої затверджується Президією МКАС, в якій висловлює згоду прийняти та здійснювати функції арбітра відповідно до Регламенту МКАС.

Стаття 29. Призначення арбітра Президентом Торгово-промислової палати України

1. При призначенні арбітра Президентом Торгово-промислової палати України враховуються будь-які вимоги, які пред'являються до кваліфікації арбітра угодою сторін, та такі міркування, які можуть забезпечити призначення незалежного та неупередженого арбітра, а у випадку призначення одноособового арбітра або голови складу Арбітражного суду береться також до уваги бажаність призначення арбітром особи іншого громадянства, ніж громадянство, до якого належать сторони.

2. Постанови Президента Торгово-промислової палати України, які приймаються згідно з пунктами 2 і 3 статті 27 цього Регламенту, оскарженню не підлягають.

Стаття 30. Відвід арбітра

1. Кожна із сторін має право заявити про відвід арбітра, якщо існують обставини, які викликають обґрунтовані сумніви щодо його незалежності чи неупередженості, або якщо він не має кваліфікації, обумовленої угодою сторін.

Сторона може заявити відвід арбітру, якого вона призначила або у призначенні якого вона брала участь, лише з причин, що стали їй відомі після його призначення.

2. Письмова мотивована заява сторони про відвід арбітра (з копіями для складу Арбітражного суду та іншої сторони) повинна бути подана до МКАС не пізніше 15 днів після того, як стороні стало відомо про сформування складу Арбітражного суду або про будь-які обставини, які можуть бути підставою для відводу. Якщо сторона не заявила про відвід у зазначений строк, вважається, що вона відмовилася від свого права заявити такий відвід.

Секретаріат МКАС зобов'язаний надати іншій стороні можливість прокоментувати відвід.

3. Якщо арбітр, якому заявлено відвід, сам не відмовиться від участі у розгляді справи або інша сторона не погоджується з відводом арбітра, питання про відвід арбітра вирішується Президією МКАС.

Президія МКАС має право за власною ініціативою вирішити питання про відвід арбітра за наявності підстав, зазначених у пункті 1 цієї статті.

При прийнятті рішення про відвід арбітра Президія МКАС не зобов'язана мотивувати своє рішення.

4. Якщо заяву сторони про відвід арбітра не задоволено Президією МКАС, сторона, яка заявляє відвід, може протягом 30 днів після отримання повідомлення про рішення про відхилення відводу просити Президента Торгово-промислової палати України прийняти постанову про відвід, яка не підлягає оскарженню. Поки прохання сторони очікує на своє вирішення, склад Арбітражного суду, включаючи арбітра, якому заявлено відвід, може продовжити арбітражний розгляд та винести арбітражне рішення.

5. Самовідвід арбітра або згода сторони на припинення його повноважень не означає визнання будь-якої з підстав, зазначених у пункті 1 цієї статті.

6. З підстав, зазначених у пункті 1 цієї статті, стороною може бути заявлено відвід експерту чи перекладачу, які беруть участь у розгляді. Питання про відвід вказаних осіб вирішується безпосередньо складом Арбітражного суду в засіданні у справі.

Стаття 31. Припинення повноважень арбітра з інших причин

1. У випадку, коли арбітр юридично чи фактично виявляється неспроможним виконувати свої функції або невиправдано довго не здійснює їх з інших причин, повноваження арбітра можуть бути припинені при заяві про самовідвід або за угодою сторін. Рішення про припинення повноважень арбітра із зазначених вище підстав може бути прийняте також Президією МКАС за власною ініціативою.

2. За наявності розбіжностей щодо будь-якої з таких підстав будь-яка сторона може звернутися до Президента Торгово-промислової палати України з проханням вирішити питання про припинення повноважень арбітра. Постанова Президента Торгово-промислової палати України оскарженню не підлягає.

3. Самовідвід арбітра або згода сторони на припинення його повноважень не означає визнання будь-якої з підстав, зазначених у пункті 1 цієї статті.

Стаття 32. Заміна арбітра

1. Якщо арбітр відмовився від прийняття на себе функцій арбітра, або був відведений, або дію його повноважень припинено на підставі статті 31 цього Регламенту, або в силу яких-небудь інших причин він не може брати

участі у розгляді справи, новий арбітр призначається згідно з правилами, які були застосовані при призначенні арбітра, якого замінюють.

2. У випадку заміни одноособового арбітра всі слухання у справі, які мали місце до його заміни, повинні бути повторені.

У випадку заміни арбітра при колегіальному розгляді спору новий арбітр приймає розгляд у тому стані, в якому він знаходився на момент вибуття попереднього арбітра. В разі необхідності і з урахуванням думки сторін, змінений склад Арбітражного суду може заново розглянути питання, розглянуті на попередніх засіданнях складу Арбітражного суду, які відбулися до заміни арбітра.

3. Якщо питання про зміну у складі Арбітражного суду виникає після закінчення слухань у справі, Президія МКАС, із врахуванням думки членів складу Арбітражного суду, які зберігають свої повноваження, та сторін, а також виходячи з обставин справи, може прийняти рішення про завершення розгляду складом Арбітражного суду, який залишився.

§ 5. Підготовка справи до арбітражного розгляду

Стаття 33. Перевірка стану підготовки справи до розгляду

1. Попередню підготовку справи до арбітражного розгляду здійснює генеральний секретар МКАС згідно з параграфом 3 цього Регламенту.

2. Склад Арбітражного суду перевіряє стан підготовки справи до арбітражного розгляду і, якщо вважає за необхідне, вживає додаткових заходів з підготовки справи, зокрема, вимагає від сторін письмові пояснення, докази та інші додаткові документи. Якщо вживаються додаткові заходи з підготовки справи, то складом Арбітражного суду або згідно з його розпорядженням генеральним секретарем МКАС встановлюються строки, протягом яких ці додаткові заходи повинні бути здійснені.

Стаття 34. Повідомлення про слухання справи

1. Про час і місце проведення засідання Арбітражного суду та персональний склад арбітрів генеральний секретар МКАС повідомляє сторонам повістками, які надсилаються за 30 днів до дня проведення такого засідання.

Цей строк за письмовою угодою сторін може бути скорочено або продовжено.

2. У разі необхідності проведення подальших усних слухань справи дати їхнього проведення визначаються складом Арбітражного суду з урахуванням конкретних обставин справи.

3. Сторонам завчасно повинно бути надіслане повідомлення про будь-яке засідання складу Арбітражного суду, яке проводиться з метою огляду товарів, іншого майна чи документів.

§ 6. Арбітражний розгляд

Стаття 35. Процедура арбітражного розгляду

1. За умови дотримання положень Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» сторони можуть на власний розсуд домовитися про процедуру розгляду справи складом Арбітражного суду.

У разі відсутності такої угоди склад Арбітражного суду може з дотриманням положень Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» проводити арбітражний розгляд таким чином, який він вважає належним. Повноваження, надані складу Арбітражного суду, включають повноваження на визначення допустимості, належності, істотності та значущості будь-якого доказу.

2. Питання процедури можуть вирішуватися головою складу Арбітражного суду одноособово за умови, що його уповноважать на це члени складу Арбітражного суду.

3. За умови дотримання будь-якої іншої угоди сторін склад Арбітражного суду приймає рішення про те, чи проводити усне слухання справи для подання доказів або для усних дебатів, чи здійснити розгляд тільки на підставі документів та інших матеріалів. Проте, окрім випадку, коли сторони домовилися не проводити усного слухання, склад Арбітражного суду повинен провести таке слухання на відповідній стадії розгляду, якщо про це просить будь-яка із сторін.

Стаття 36. Відмова від права на заперечення

1. Якщо сторона не заявляє у передбачений строк або, якщо такий строк не встановлено, то без невинуватої затримки, заперечення щодо недотримання протягом арбітражного розгляду, який відбувся у МКАС, будь-якого положення цього Регламенту, арбітражної угоди чи застосованих норм законодавства про міжнародний комерційний арбітраж, від яких сторони можуть відступати, вважається, що вона відмовилася від свого права на заперечення.

Стаття 37. Усне слухання

1. Для викладення сторонами своїх позицій на підставі поданих доказів і для проведення усних дебатів проводиться усне слухання справи. Слухання проводиться за зачиненими дверима. З дозволу складу Арбітражного суду і за згодою сторін у слуханні можуть брати участь особи, які не беруть участі в арбітражному розгляді.

2. Сторони можуть брати участь в арбітражному розгляді як безпосередньо, так і через належним чином уповноважених представників.

3. Сторона може просити склад Арбітражного суду про слухання справи за її відсутності.

Стаття 38. Неявка сторони

1. Якщо сторони не домовилися про інше, в тих випадках, коли без зазначення поважної причини:

- відповідач не подає своїх заперечень щодо позову, склад Арбітражного суду продовжує розгляд, не розцінюючи таке неподання саме по собі як визнання тверджень позивача;

- будь-яка із сторін, повідомлена належним чином, не з'являється на слухання, склад Арбітражного суду може продовжити розгляд та прийняти рішення на підставі доказів, які є у справі.

Стаття 39. Розгляд справи на підставі письмових матеріалів

1. Сторони можуть домовитися про розгляд справи на підставі письмових матеріалів без проведення усного слухання.

2. Склад Арбітражного суду може здійснити розгляд справи на підставі письмових документів і за відсутності такої домовленості сторін, якщо жодна з них не просить провести усне слухання.

Стаття 40. Зміна чи доповнення позовних вимог або заперечень щодо позову

1. Протягом арбітражного розгляду будь-яка із сторін до завершення усного слухання справи може без невинуватої затримки змінити чи доповнити свої позовні вимоги або заперечення щодо позову за умови, що таким чином змінені вимоги як і раніше охоплюються арбітражною угодою сторін.

2. У разі збільшення розміру позовних вимог позивач повинен сплатити додаткову суму в покриття арбітражного збору, виходячи із збільшеної ціни позову. При невиконанні цього положення заява про збільшення розміру позовних вимог залишається без розгляду.

3. Склад Арбітражного суду може встановити строк подання сторонами письмових заяв та доказів з метою завчасного ознайомлення кожної із сторін до усного слухання справи з поданими іншою стороною документами та матеріалами.

4. У разі, коли склад Арбітражного суду визнає необґрунтованою затримку, допущену стороною в зміні чи доповненні позову або заперечень щодо позову, він може покласти на неї відшкодування додаткових витрат, а також витрат іншої сторони, викликаних цією затримкою.

5. Склад Арбітражного суду може залишити без розгляду заяву про зміну чи доповнення позову або заперечень щодо позову з урахуванням допущеної затримки або інших обставин.

Стаття 41. Подання документів

1. Усі заяви, документи та інша інформація, які подаються однією з сторін секретаріату МКАС або в засіданні складу Арбітражного суду, повинні бути передані іншій стороні. Сторонам повинні бути передані також висновки експертів та інші документи і докази, на яких може ґрунтуватися арбітражне рішення.

2. Склад Арбітражного суду може не прийняти до уваги запропоновані йому сторонами документи, якщо вважатиме, що вони не мають доказової сили або не стосуються справи.

Стаття 42. Докази

1. Кожна із сторін повинна довести ті обставини, на які вона посилається на підтвердження своїх вимог або заперечень. Склад Арбітражного суду може зажадати від сторін подання й інших доказів, а також може за власним розсудом або на прохання будь-якої із сторін, якщо визнає таке прохання обґрунтованим, призначити проведення експертизи або викликати та заслухати свідків у справі.

2. Сторона може подавати докази в оригіналі або у завірній нею копії оригіналу. У разі необхідності склад Арбітражного суду може зажадати від сторони надання оригіналу будь-якого з поданих нею документів.

3. Склад Арбітражного суду вправі вимагати перекладу поданих сторонами доказів мовою арбітражного розгляду.

4. Склад Арбітражного суду або сторона за згодою складу Арбітражного суду можуть звернутися до компетентного суду цієї держави із проханням про сприяння в отриманні доказів.

5. Оцінка доказів здійснюється арбітрами за їхнім внутрішнім переконанням.

6. Неподання будь-якою стороною належних доказів не перешкоджає складу Арбітражного суду продовжити арбітражний розгляд та винести рішення по суті спору на підставі документів, які є у справі.

Стаття 43. Участь третіх осіб

1. Вступ до арбітражного розгляду третьої особи допускається тільки за згодою сторін спору. Для залучення до розгляду третьої особи, окрім згоди сторін, потрібна також згода особи, яка залучається. Згода на залучення третьої особи повинна бути виражена у письмовій формі.

Подання клопотання про залучення третьої особи допускається тільки до закінчення строку подання відзиву на позовну заяву.

Стаття 44. Експерти

1. Якщо сторони не домовилися про інше, склад Арбітражного суду може:

а) призначити одного або кількох експертів для подання йому доповіді з конкретних питань, які визначаються складом Арбітражного суду;

б) зажадати від сторони надання експерту будь-якої інформації, що стосується справи, або пред'явлення для огляду або надання можливості огляду будь-яких документів, товарів або іншого майна, що мають відношення до справи.

2. У разі відсутності домовленості сторін про інше, експерт, якщо сторона просить або якщо склад Арбітражного суду вважає це за необхідне, повинен після подання свого письмового або усного висновку взяти участь у слуханні, під час якого сторонам надається можливість ставити йому запитання та представляти свідків-експертів для отримання свідчень із спірних питань.

Стаття 45. Відкладення розгляду справи

1. Склад Арбітражного суду може відкласти розгляд справи:

а) у випадку необхідності витребування нових доказів;

б) у зв'язку з неявкою в засідання Арбітражного суду представника відповідача і відсутністю у справі підтвердження вручення йому повідомлення про день арбітражного розгляду справи;

в) у випадку відхилення Президією МКАС клопотання про відвід арбітра та звернення сторони, яка заявила таке клопотання, до Президента Торгово-промислової палати України відповідно до пункту 4 статті 30 цього Регламенту.

Розгляд справи може бути відкладено і за наявності інших обставин, що перешкоджають, на думку складу Арбітражного суду, вирішенню спору в даному засіданні.

2. Відкладаючи розгляд справи, склад Арбітражного суду виносить мотивовану ухвалу.

3. При арбітражному розгляді колегіальним складом арбітрів ухвала Арбітражного суду про відкладення розгляду справи підписується всіма арбітрами або головою складу Арбітражного суду одноособово, якщо його уповноважать на це інші два арбітри.

Стаття 46. Перерва в арбітражному розгляді

1. На прохання сторони або за власною ініціативою склад Арбітражного суду для виконання сторонами певних дій або подання додаткових документів може оголосити перерву в арбітражному розгляді, про що представники сторін, які беруть участь у засіданні, повідомляються складом Арбітражного суду під розписку.

Стаття 47. Призупинення арбітражного розгляду

1. На прохання будь-якої із сторін або за власною ініціативою склад Арбітражного суду може призупинити розгляд справи на невизначений строк. У цьому разі склад Арбітражного суду виносить мотивовану ухвалу.

§ 7. Завершення арбітражного розгляду

Стаття 48. Арбітражне рішення і постанова про припинення арбітражного розгляду

1. Арбітражний розгляд завершується винесенням арбітражного рішення або постанови про припинення арбітражного розгляду.

Стаття 49. Винесення арбітражного рішення

1. Рішення у справі виносяться у засіданні Арбітражного суду після завершення арбітражного розгляду.

2. При арбітражному розгляді справи колегіальним складом арбітрів рішення приймається більшістю арбітрів.

3. Арбітражне рішення виносяться в письмовій формі і підписується одноособовим арбітром чи арбітрами. При колегіальному арбітражному розгляді достатньо наявності підписів більшості членів складу Арбітражного суду за умови зазначення причини відсутності інших підписів.

Арбітр, який не згоден з арбітражним рішенням, вправі викласти у письмовій формі окрему думку, яка долучається до рішення.

4. У рішенні повинно бути зазначено, зокрема, таке:

- найменування МКАС;
- номер справи;
- місце арбітражу;
- дата винесення рішення;
- імена та прізвища арбітрів;
- найменування сторін, які спорять, та інших осіб, які беруть участь в арбітражному розгляді;
- предмет спору та короткий виклад обставин справи;
- мотиви, на яких ґрунтується рішення;
- висновок щодо задоволення або відхилення позовних вимог;
- суми арбітражного збору та витрат по справі, їхній розподіл між сторонами;
- підписи арбітрів.

Стаття 50. Арбітражне рішення на узгоджених умовах

1. Якщо під час арбітражного розгляду сторони врегулюють спір, то арбітражний розгляд справи припиняється.

На прохання сторін склад Арбітражного суду може зафіксувати це врегулювання у вигляді арбітражного рішення на узгоджених умовах.

2. До арбітражного рішення на узгоджених умовах застосовуються відповідні положення статті 49 цього Регламенту. Таке рішення має таку ж силу, як і будь-яке інше арбітражне рішення щодо суті спору.

Стаття 51. Окреме арбітражне рішення

1. На прохання однієї з сторін з окремого питання або частини позовних вимог може бути винесене окреме арбітражне рішення, в тому числі й у випадку часткового визнання стороною позовних вимог.

2. До окремого арбітражного рішення застосовуються відповідні положення статті 49 цього Регламенту.

Стаття 52. Надсилання рішення сторонам

1. Після винесення рішення у справі склад Арбітражного суду оголошує його резолютивну частину сторонам, які беруть участь у засіданні.

2. Арбітражне рішення надсилається сторонам секретаріатом МКАС протягом 20 днів з дати прийняття рішення. Голова МКАС має право у виняткових випадках продовжити зазначений строк.

3. У зв'язку з особливою складністю справи склад Арбітражного суду після завершення усного слухання може постановити, що арбітражне рішення без усного оголошення його резолютивної частини буде надіслане сторонам у строк, який не повинен перевищувати 30 днів. Голова МКАС має право у виняткових випадках продовжити зазначений строк.

4. МКАС може обумовити надсилання рішення сторонам повним покриттям витрат, пов'язаних з арбітражним розглядом, якщо такі витрати не були раніше оплачені сторонами або однією з них.

Стаття 53. Виправлення і роз'яснення арбітражного рішення

1. Протягом 30 днів після отримання арбітражного рішення, якщо сторонами не узгоджено інший строк, будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, може просити склад Арбітражного суду у справі:

а) виправити будь-яку допущену в рішенні помилку в підрахунках, описку чи друкарську помилку або інші помилки аналогічного характеру;

б) за наявності відповідної домовленості між сторонами дати роз'яснення будь-якого конкретного пункту або частини арбітражного рішення.

2. Склад Арбітражного суду, якщо він визнає прохання обґрунтованим, повинен внести відповідні виправлення або дати роз'яснення протягом 30 днів після отримання такого прохання. Рішення про внесення виправлень у арбітражне рішення або про роз'яснення арбітражного рішення є складовою частиною арбітражного рішення, і до нього застосовуються відповідні положення статті 49 цього Регламенту.

3. Президія МКАС може в разі необхідності продовжити строк, протягом якого склад Арбітражного суду повинен виправити помилки або дати відповідні роз'яснення згідно з пунктом 2 цієї статті.

4. Склад Арбітражного суду за власною ініціативою протягом 30 днів, рахуючи від дати арбітражного рішення, може виправити будь-які помилки, зазначені в підпункті «а» пункту 1 цієї статті.

Стаття 54. Винесення додаткового рішення

1. Будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, може протягом 30 днів після отримання арбітражного рішення просити склад Арбітражного суду винести додаткове рішення стосовно вимог, які були належним чином заявлені під час арбітражного розгляду, проте не були відображені в рішенні.

2. Склад Арбітражного суду, якщо визнає прохання обґрунтованим і вважатиме, що упущення може бути виправлене без проведення усного слухання та без подання нових доказів, повинен винести додаткове арбітражне рішення протягом 60 днів з дати отримання прохання. Таке додаткове рішення є складовою частиною арбітражного рішення, і до нього застосовуються відповідні положення статті 49 цього Регламенту.

3. Президія МКАС може в разі необхідності продовжити строк, протягом якого склад Арбітражного суду повинен винести додаткове рішення.

Стаття 55. Постанова про припинення арбітражного розгляду

1. Склад Арбітражного суду виносить постанову про припинення арбітражного розгляду у випадках, коли:

- а) дійде до висновку про відсутність компетенції МКАС щодо спору;
- б) позивач відмовляється від своїх вимог, якщо тільки відповідач не висуне заперечень проти припинення розгляду і склад Арбітражного суду не визнає законний інтерес відповідача в остаточному врегулюванні спору;
- в) сторони домовляються про припинення арбітражного розгляду;
- г) склад Арбітражного суду визнає, що продовження арбітражного розгляду стало з якоїсь причини непотрібним чи неможливим.

До постанови про припинення арбітражного розгляду застосовуються відповідні положення статті 49 цього Регламенту.

2. До сформування складу Арбітражного суду постанову про припинення арбітражного розгляду виносить голова МКАС. Підставами для припинення арбітражного розгляду є:

- а) відмова позивача від своїх вимог;
- б) угода сторін про припинення арбітражного розгляду;
- в) порушення позивачем порядку і строку оплати арбітражного збору;
- г) невиконання позивачем в установлений строк вимог щодо усунення недоліків в оформленні позовних матеріалів;
- д) неотримання від позивача необхідних для подальшого арбітражного розгляду відомостей (зокрема, про точну поштову адресу відповідача, про зміну поштової адреси позивача та ін.) чи документів;
- е) коли подальший арбітражний розгляд стає з будь-яких інших, не перерахованих вище, причин неможливим.

Стаття 56. Припинення повноважень складу Арбітражного суду

1. Повноваження складу Арбітражного суду припиняються одночасно з завершенням арбітражного розгляду, без шкоди, проте, для положень статей 53 та 54 цього Регламенту.

РОЗДІЛ IV. Виконання арбітражного рішення

Стаття 57. Сила арбітражного рішення

1. Рішення МКАС є остаточним і обов'язковим для сторін з дати його винесення.

2. Рішення МКАС виконується сторонами добровільно в установлений у рішенні строк. Якщо строк виконання у рішенні не встановлений, воно підлягає негайному виконанню.

3. У разі відмови від добровільного виконання рішення приводиться до виконання в примусовому порядку згідно з процесуальним законодавством і міжнародними договорами країни, де порушується клопотання про його виконання.

Стаття 58. Визнання і примусове виконання арбітражного рішення

1. Якщо боржник знаходиться в Україні, рішення МКАС за письмовим клопотанням заявника приводиться до виконання згідно з Законом України «Про міжнародний комерційний арбітраж» та цивільним процесуальним законодавством України шляхом звернення до компетентного державного суду за місцем знаходження боржника.

2. Якщо боржник знаходиться за межами України, письмове клопотання заявник надсилає до компетентного державного суду країни знаходження боржника, і відповідно до статті III Конвенції про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (Нью-Йорк,

1958 рік) або міждержавного договору компетентний суд договірної країни визнає та приводить до виконання рішення МКАС згідно з процесуальним законодавством цієї країни.

3. До компетентного державного суду сторона, яка порушує клопотання про визнання та приведення до виконання арбітражного рішення, повинна подати належним чином завірений оригінал арбітражного рішення чи належним чином завірену його копію, а також оригінал арбітражної угоди, зазначеної в статті 2 цього Регламенту, чи належним чином завірену її копію.

Якщо клопотання, арбітражне рішення або угода викладені не офіційною мовою тієї країни, де порушене клопотання про визнання і приведення до виконання рішення МКАС, сторона, яка порушує клопотання, повинна подати також належним чином завірений переклад цих документів офіційною мовою. Переклад завіряє офіційний перекладач чи консульська установа.

РОЗДІЛ V. Заключні положення

Стаття 59. Дія Регламенту МКАС

1. Цей Регламент набирає чинності з 1 червня 2007 року і застосовується щодо справ, прийнятих до провадження МКАС після зазначеної дати.

2. Стосовно справ, прийнятих до провадження МКАС до зазначеної в пункті 1 дати, застосовується Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, затверджений Рішенням Президії Торгово-промислової палати України від 25 серпня 1994 року протокол № 107(3) з наступними змінами, якщо сторони не домовилися про інше.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АРБІТРАЖНІ ЗБОРИ ТА ВИТРАТИ

РОЗДІЛ I. Визначення термінів

1. **«Реєстраційний збір»** – це збір, який сплачується позивачем при поданні до МКАС позовної заяви для покриття витрат, пов'язаних з початком арбітражного розгляду, і є складовою частиною арбітражного збору.

2. **«Арбітражний збір»** - це збір, який сплачується позивачем по кожному прийнятому до розгляду в МКАС позову для покриття загальних витрат МКАС, пов'язаних з арбітражним розглядом.

Арбітражний збір включає в себе гонорари арбітрів за розгляд і вирішення спору та адміністративний збір для покриття витрат на організацію та проведення арбітражного розгляду, в тому числі загальних господарських витрат, пов'язаних з діяльністю МКАС.

3. **«Додаткові витрати арбітражного провадження»** - це особливі витрати, які виникають у зв'язку з арбітражним розглядом окремих справ (витрати на проведення експертизи та здійснення перекладів, витрати на відрядження арбітрів та ін.).

4. **«Витрати сторін»** - це витрати, які несе кожна сторона окремо у зв'язку із захистом своїх інтересів у МКАС (відрядження представників, гонорари адвокатів та ін.).

РОЗДІЛ II. Реєстраційний збір

1. Реєстраційний збір, який сплачується позивачем при поданні позовної заяви до МКАС, складає 600 доларів США.

2. Резиденти України перераховують реєстраційний збір у гривнях за курсом Національного банку України на день сплати на рахунок Торгово-промислової палати України (зазначивши у платіжному дорученні Торгово-промислової палати України в якості отримувача платежу) № **260020128332** в Укрексімбанку, м. Київ, МФО **322313**, код ЗКПО **00016934**.

Нерезиденти України перераховують реєстраційний збір у вільно конвертованій валюті на валютний рахунок Торгово-промислової палати України № **260020128332/840** в цьому ж банку.

Одержувачем платежу зазначається Торгово-промислова палата України.

Реєстраційний збір сплачується без ПДВ (податку на додану вартість).

3. Реєстраційний збір є безповоротним. При подальшій сплаті арбітражного збору він зараховується до суми арбітражного збору.

РОЗДІЛ III. Арбітражний збір

1. Позовні вимоги оплачуються арбітражним збором: немайнові вимоги – в сумі 1800 доларів США; майнові - в залежності від ціни позову згідно з такою таблицею:

Ціна позову у доларах США	Арбітражний збір у доларах США
до 10 000	1 800
від 10 001 до 50 000	1 800 + 6% від ціни позову понад 10 000
від 50 001 до 100 000	4 200 + 4% від ціни позову понад 50 000
від 100 001 до 200 000	6 200 + 3% від ціни позову понад 100 000
від 200 001 до 500 000	9 200 + 2% від ціни позову понад 200 000
від 500 001 до 1 000 000	15 200 + 1% від ціни позову понад 500 000
від 1 000 001 до 2 000 000	20 200 + 0,5% від ціни позову понад 1 000 000
від 2 000 001 до 5 000 000	25 200 + 0,45% від ціни позову понад 2 000 000
від 5 000 001 до 10 000 000	38 700 + 0,3% від ціни позову понад 5 000 000
від 10 000 001 до 20 000 000	53 700 + 0,2% від ціни позову понад 10 000 000
від 20 000 001 до 50 000 000	73 700 + 0,15% від ціни позову понад 20 000 000
понад 50 000 000	118 700 + 0,1% від ціни позову понад 50 000 000

2. Наведений вище розмір суми арбітражного збору сплачується у випадку арбітражного розгляду колегіальним складом Арбітражного суду. У випадку, коли справа розглядається одноособовим арбітром, сума арбітражного збору зменшується на 20%.

3. Для визначення розміру арбітражного збору по кожній справі ціна позову (якщо вона виражена не в доларах США) перераховується в долари США за курсом Національного банку України, встановленим на дату подання позову.

4. Резиденти України перераховують арбітражний збір у гривнях за курсом Національного банку України на день сплати на рахунок Торгово-промислової палати України № **260020128332** в Укрексімбанку, м. Київ, МФО **322313**, код ЗКПО **00016934**.

Нерезиденти України перераховують арбітражний збір у вільно конвертованій валюті на валютний рахунок Торгово-промислової палати України № **260020128332/840** в цьому ж банку.

Одержувачем платежу зазначається Торгово-промислова палата України.

Арбітражний збір сплачується без ПДВ (податку на додану вартість).

5. Арбітражний збір та всі інші суми, які сплачуються на користь МКАС, вважаються сплаченими в день їхнього зарахування на рахунок Торгово-промислової палати України.

Витрати в зв'язку з банківським переказом сум арбітражних зборів та витрат, які сплачуються на користь МКАС, покладаються на сторону, яка здійснює відповідний платіж.

6. Арбітражний збір, за відрахуванням вже сплаченого при поданні позову до МКАС реєстраційного збору в сумі 600 доларів США, підлягає сплаті позивачем не пізніше 30 днів після отримання ним відповідного повідомлення МКАС про розмір збору, що підлягає оплаті.

До надходження арбітражного збору в розмірі, зазначеному в повідомленні, на рахунок Торгово-промислової палати України справа у МКАС залишається без руху.

РОЗДІЛ IV. Зменшення розміру та часткове повернення арбітражного збору

1. У випадку, коли сторони під час арбітражного розгляду дійдуть згоди щодо розгляду спору одним арбітром, надмірно сплачений позивачем арбітражний збір, виходячи з колегіального розгляду спору, підлягає поверненню позивачу.

2. Якщо арбітражний розгляд припиняється складом Арбітражного суду:

а) до дня першого засідання у справі, позивачу повертається без реєстраційного збору 50% арбітражного збору;

б) під час першого засідання у справі без винесення рішення щодо суті спору, позивачу повертається без реєстраційного збору 25% арбітражного збору.

3. Якщо арбітражний розгляд припиняється постановою голови МКАС, позивачу повертається без реєстраційного збору 75% арбітражного збору.

4. Вказівка про часткове повернення арбітражного збору повинна міститися в рішенні або постанові про припинення арбітражного розгляду.

РОЗДІЛ V. Арбітражний збір при зустрічному позові або пред'явленні вимоги з метою зарахування

1. До зустрічного позову або вимоги, пред'явленої з метою зарахування, застосовуються такі ж правила обчислення та сплати арбітражного збору, як і до первісного позову. Арбітражний збір за зустрічним позовом або вимогою, що пред'являється з метою зарахування, обчислюється за шкалою, чинною на дату подання первісного позову, і сплачується у порядку, встановленому в розділі III цього Положення.

РОЗДІЛ VI. Розподіл арбітражного збору

1. Якщо сторони не домовилися про інше, арбітражний збір покладається на сторону, проти якої було винесене рішення, за винятком випадків, коли діють інші правила.

2. Якщо позов було задоволено частково, арбітражний збір покладається на відповідача пропорційно розміру задоволених позовних вимог і на позивача - пропорційно тій частині позовних вимог, в якій йому було відмовлено.

РОЗДІЛ VII. Покриття додаткових витрат арбітражного провадження

1. МКАС може покласти на сторони або на одну з них обов'язок внести аванс на покриття додаткових витрат, пов'язаних з арбітражним розглядом. Аванс на покриття додаткових витрат може бути, зокрема, витребуваний МКАС від сторони, яка заявила про необхідність виконання пов'язаної з розглядом справи дії, що може спричинити додаткові витрати, якщо таку заяву буде визнано обґрунтованою.

2. МКАС може поставити виконання відповідних дій по розгляду спору у залежність від внесення сторонами чи однією з них у встановлений строк авансу на покриття додаткових витрат.

3. У разі призначення стороною арбітра, який має постійне місцеперебування поза місцем проведення засідань МКАС, ця сторона повинна внести аванс на оплату витрат, пов'язаних з його участю в арбітражному розгляді (витрати по проїзду, проживанню, харчуванню, отриманню віз та ін.). При невнесенні стороною відповідного авансу у встановлений строк та непризначенні іншого арбітра, участь у справі якого не вимагає додаткових витрат, сторона вважається такою, що відмовилася від права на обрання арбітра, і арбітр за сторону призначається Президентом Торгово-промислової палати України.

У випадку, коли така особа виконує функції голови складу Арбітражного суду або одноособового арбітра, аванс на покриття її витрат, пов'язаних з участю в арбітражному розгляді, повинні внести в рівних частках обидві сторони. При невнесенні відповідачем відповідного авансу у встановлений строк сплата такого авансу покладається на позивача.

4. Якщо на прохання однієї із сторін під час розгляду справи здійснюється переклад пояснень сторін, їхніх заяв і т.і., а також запитань, пояснень та вказівок складу Арбітражного суду, витрати по перекладу оплачуються зазначеною стороною.

Якщо арбітражний розгляд ведеться не українською або російською мовами, то оплата можливих витрат по перекладу може бути покладена в рівних частках на кожну із сторін.

МКАС може вимагати від відповідної сторони чи сторін внесення авансу на оплату цих витрат.

5. Якщо сторони домовилися про проведення слухань у справі поза місцем знаходження МКАС, всі додаткові витрати, пов'язані з проведенням слухань, вони несуть солідарно.

МКАС може вимагати від обох сторін або однієї з них попереднього надання відповідної гарантії відшкодування зазначених витрат, а також внесення сторонами або однією з них авансу на оплату цих витрат.

В разі невнесення авансу у вказаний МКАС строк, слухання у справі проводяться за місцем знаходження МКАС (м. Київ).

6. Додаткові витрати арбітражного провадження обчислюються в тій валюті, в якій вони понесені. День оплати витрат визначається за правилами пункту 5 розділу III цього Положення.

РОЗДІЛ VIII. Витрати сторін

1. Кожна із сторін повинна оплатити свої витрати, зазначені в пункті 4 розділу I.

2. Витрати, понесені стороною, на користь якої було винесене рішення, в зв'язку із захистом своїх інтересів у МКАС (витрати на відрядження представників сторін, гонорари адвокатів та ін.) можуть бути покладені на протилежну сторону в тій мірі, в якій склад Арбітражного суду визнає їх обґрунтованими та розумними.

РОЗДІЛ IX. Інший розподіл арбітражних зборів та витрат

1. З урахуванням обставин конкретної справи МКАС може встановити інший, ніж передбачений у розділах VI - VIII цього Положення, розподіл між сторонами арбітражного збору, додаткових витрат арбітражного провадження та витрат сторін, зокрема, стягнути на користь однієї із сторін з іншої сторони надмірні витрати, понесені першою внаслідок недоцільних або недобросовісних дій іншої сторони. Під такими діями маються на увазі, зокрема, дії, що спричинили невиправдану затримку арбітражного розгляду.